

A magyar portréfényképezés kezdetei az 1840-50-es években

2024/03/15 - 2024/06/14

A **2024. június 14-ig** látogatható kiállításon nemcsak a gyűjteményben fellelhető, különleges technikájú fotográfiákat mutatjuk be, hanem röviden a kísérletezés korszakát is, azt az utat, ahogy a fotográfia a camera obscurától eljutott a tömegesen előállított kabinetfotókig.

Kedd-csütörtök 10.00–18.00 Péntek 9.00–19.00 Hétfő és szombat zárva

NYITÁS A MÁRCIUS 15-I NYÍLT NAPON

A MAGYAR PORTRÉFÉNYKÉPEZÉS KEZDETEI AZ 1840–50-ES ÉVEKBEN

TÖRTÉNETI FÉNYKÉP- ÉS INTERJÚTÁR, VII. EMELET, KÁPOLNATÉR

2024. március 15-től **ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR** **2024. június 14-ig**

[1]

A kiállításon nemcsak a gyűjteményben fellelhető, különleges technikájú fotográfiákat mutatjuk be, hanem röviden a kísérletezés korszakát is, azt az utat, ahogy a fotográfia a camera obscurától eljutott a tömegesen előállított kabinetfotókig.

Az időszaki kiállítás 2024. június 14-ig *ingyenesen* látogatható.

Nyitvatartás

Kedd–csütörtök 10.00–18.00 (pénztárazárás 17.00)

Péntek 9.00–19.00 (pénztárazárás 18.00)

Hétfő és szombat zárva

Helyszín: VII. emelet, Kápolnatér – a Történeti Fénykép- és Interjúvár kutatóterme

Az Országos Széchényi Könyvtár számos értékes felvételt őriz a fotográfia korai korszakából, amelyek ma már kevésbé ismert, különleges technikákkal készültek – ez még a kísérletezés korszaka.

A könyvtár birtokában lévő legkorábbi felvételek **dagerrotípiák**. Különleges eszmei értéke van az [Egressy Gábort](#) [2]ábrázoló két felvételnek, hiszen ő az 1848-as forradalom egyik fontos szereplője. A kiállításon nemcsak ezek, hanem az *Egressy Gábor fiáról, Ákosról és Árpádról* készült kettős portré is megtekinthető, valamint egy ritkaság, a Reisner Zsigmond műterméből fennmaradt egyetlen dagerrotípiája.

[3]

[4]

[5]

[6]

[7]

[8]

Kísérletező-kutató tudósok, valamint gyógyszerészek, optikusok, ötvösök közül is sokan eljutottak a fényképezéshez. A valóság rögzítésére szolgáló, régről ismert egyéb képzőművészeti módszerek,

mint az olaj- és akvarellfestészet, alkalmanként keveredtek a fényképezéssel, így módon átmenetet képezve a portréfestészet és a friss, még felfedezésre váró technikák között. Ilyen **sópapír fotográfia** Pörtl Máttyás vendéglős színezett portréja, az [Ismeretlen férfi színezett arcképe](#) [9], illetve Bulyovszky Gyula színezett képmása.

Az új médium folytatta a portréfestészet hagyományait, jó néhány hivatásos festő vált fényképészé: a legismertebbek közülük Marastoni Jakab, Mayer György, Kawalky Lajos.

Később, a 19. század második felében a „hagyományos” képzőművészet fokozatosan elkülönült a látszólag egyre kevesebb művészi ihletet igénylő, futószalagszerű termelésre váltó portréfényképezéstől.

A „fényírás” az első időszakban elsősorban a **portrét** jelentette, noha ismerünk csendéleteket, bel- és kültéri felvételeket is, de jóval kevesebbet, mint képmást. A ritka kivételek egyike a kiállításon bemutatott, *Besztercebánya főterét megörökítő*, sópapírra nagyított felvétel 1850-ből.

[10]

[11]

[12]

[13]

[14]

[15]

Fotótér [16] című tartalomszolgáltatásunkban szabadon böngészhetnek az érdeklődők a nemzeti ünnep alkalmával közzétett, **több mint ezer fényképritkaságot tartalmazó portrégyűjteményünkben.** [17]

2024/03/19 - 15:10

Forrás webcím: <https://oszk.hu/kiallitasok/magyar-portrefenykepezes-kezdetei-az-1840-50-es-evekben>

Hivatkozások:

- [1] https://oszk.hu/sites/default/files/Portrekiallitas_240315-0614_slide_final.jpg
- [2] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-gabor-ulo-kepmasa/>
- [3] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/ismeretlen-holgy-szinezett-dagerrotip-portreja/>
- [4] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-gabor-ulo-kepmasa-2/>
- [5] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-akos-es-arpad-kepmasa/>
- [6] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/egressy-akos-es-tisztarsai/>
- [7] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/bulyovszky-gyula-szinezett-kepmasa/>
- [8] <https://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/poltl-matyas-vendeglos-szinezett-portreja/>
- [9] <http://fototer.oszk.hu/torteneti-fenykepek/ismeretlen-ferfi-szinezett-arckepe/>
- [10] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_19.jpg
- [11] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_22.jpg
- [12] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_18.jpg
- [13] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_16.jpg
- [14] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_14.jpg

[15] https://oszk.hu/sites/default/files/19-sz-portrekiallitas_240315_0614_24.jpg

[16] <https://fototer.oszk.hu/>

[17] <https://fototer.oszk.hu/kereso/#kulcsszo=portr%C3%A9f%C3%A9nyk%C3%A9pez%C3%A9s>

[18] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/kiallitas-archivum-2016>